

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

**Coronateam Primair en
Voortgezet Onderwijs**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
Secretariaat
coviddgpv@minocw.nl

Datum 16 augustus 2021
Betreft Start van het nieuwe schooljaar

Geachte leraren, schoolleiders, ondersteunend personeel en schoolbestuurders,

De zomervakantie loopt ten einde en het nieuwe schooljaar staat voor de deur. Ik hoop dat u allen van uw welverdiende rust heeft kunnen genieten en met hernieuwde energie van start gaat. Met een schooljaar waarvan we allemaal hopen dat dit zo normaal mogelijk zal verlopen. Met behulp van het Nationaal Programma Onderwijs kunnen we extra inzetten op het inlopen van de opgelopen leervertragingen en het herstellen van het mentaal welzijn van uw leerlingen. Het wordt een uitdagend schooljaar, maar ik heb er alle vertrouwen in dat u er een mooi jaar van zult maken.

Zoals ik u in mijn brief van 8 juli jl. heb vermeld, is er op vrijdag 13 augustus weer een nieuw moment voor besluitvorming geweest. Met het laatste OMT-advies en de kabinetsbesluiten daarover van afgelopen vrijdag, is duidelijk geworden op welke manier het schooljaar van start kan. Voor het primaire onderwijsproces zal er voor u niet veel veranderen ten opzichte van de laatste weken van het afgelopen schooljaar, maar wel op enkele punten omtrent het zelftesten en het bron- en contactonderzoek. Met deze brief informeer ik u daarover. Daarnaast informeer ik u over de voortgang van de ventilatieplannen en het Nationaal Programma Onderwijs.

Goede afsluiting schooljaar '20/'21

De laatste weken van het afgelopen schooljaar, waarin verschillende maatregelen zijn afgeschaft om volledig onderwijs mogelijk te maken, zijn over het algemeen goed verlopen. Ook de examens en de staatsexamens zijn goed verlopen, waarbij het organiseren van de additionele tijdvakken een extra belasting voor scholen was. Ik wil u hierbij mijn complimenten geven voor uw enorme werk en flexibiliteit.

Teruglopende besmettingscijfers

Na een flinke opleving in besmettingscijfers voor de zomer, gaat het nu gelukkig weer de goede kant op. Ook zien we dat de vaccinatiegraad in de zomer snel omhoog is gegaan. De verwachting is dat op 1 september 80-85% van de bevolking boven de 18 jaar volledig gevaccineerd zal zijn. Het percentage volledig gevaccineerden onder het onderwijspersoneel is niet precies bekend, maar

gesteund door een peiling van CNV-onderwijs zal dit eerder hoger dan lager liggen.¹ Dat is mooi nieuws en helpt in het verlagen van de kans op besmettingen en ziekte binnen de school. Ook leerlingen in de leeftijd 12-18 jaar kunnen zich sinds 2 juli laten vaccineren. Op 8 augustus jl. had ca 47% al een eerste prik gehad, en de verwachting is dat rond half september ca 70% van de jongeren tussen 12-18 jaar volledig gevaccineerd is.

Initiatieven van de GGD

Op lokaal niveau zie ik dat GGD'en hun best doen om in bepaalde wijken of bij bepaalde doelgroepen de vaccinatiegraad te verhogen. Ook zijn er hierover contacten tussen scholen en GGD'en. Hierbij kan de GGD bijvoorbeeld voorlichting geven op scholen, en vervolgens verwijzen naar een mobiele priklocatie die in de buurt is en waar leerlingen met hun ouders zonder afspraak terecht kunnen.

Deze initiatieven juich ik van harte toe; vaccineren is de meest effectieve strategie om besmettingen te voorkomen. Maar ik wil benadrukken dat vaccineren nooit verplicht is. Voor leerlingen tussen de 12 en 16 jaar geldt dat zij samen met de ouders/verzorgers beslissen over de vaccinatie. Bij een verschil van mening is de mening van de leerling doorslaggevend. Goede voorlichting is van groot belang; op www.lesopafstand.nl is ook informatie opgenomen specifiek gericht op jongeren.

Wat verandert er in het primair onderwijs en kinderopvang?

Voor het primair onderwijs verandert er zeer weinig. Er is sprake van volledig onderwijs. Wat er verandert, is dat het OMT in haar meest recente advies heeft aangegeven dat het preventief zelftesten door personeel tweemaal per week niet meer hoeft wanneer zij als immuun worden beschouwd. Dat is o.a. wanneer iemand volledig gevaccineerd is en twee weken heeft gewacht om de immuniteit op te bouwen.²

Voor de rest blijft alles bij de situatie die ook gold in de laatste weken van het schooljaar. Volwassenen blijven dus nog wel 1,5-meter afstand van elkaar houden, dus onderwijspersoneel onderling of ten opzichte van ouders en andere externen in de school. Dit betekent dat ouders beperkt op school kunnen worden ontvangen en dat schoolkampen en excursies weer onder voorwaarden mogen plaatsvinden.³ Grote bijeenkomsten zonder 1,5-meter afstand zijn nog niet mogelijk. Daarnaast blijven ook hier de basismaatregelen zoals 'thuis blijven bij klachten en dan testen bij de GGD' en 'vaak handen wassen' van kracht, evenals de eerdere adviezen zoals opgenomen in het servicedocument.

Wat verandert er in het voortgezet (speciaal) onderwijs?

Ook voor het voortgezet (speciaal) onderwijs geldt dat er relatief weinig verandert. Er kon al volledig onderwijs worden gegeven en dat blijft zo. Graag vestig ik de aandacht op de volgende veranderingen:

- In het voortgezet (speciaal) onderwijs hoeven personeel en leerlingen zich niet meer preventief te laten testen wanneer zij als immuun worden

---

¹ <https://www.cnvconnectief.nl/onderwijs/nieuws/verantwoordelijkheid-ventilatie-en-vaccinatie-sleutelwoorden-voor-continu%C3%AFteit-fysiek-onderwijs/>

² Zie <https://lci.rivm.nl/COVID-19-bco> voor de precieze definitie van personen die als immuun worden beschouwd.

³ Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/onderwijs-en-kinderopvang/basisonderwijs-en-speciaal-onderwijs>

beschouwd. Dat is o.a. wanneer iemand volledig gevaccineerd is en er twee weken voorbij zijn gegaan om de immuniteit op te bouwen.⁴

- Per 8 juli is het bron- en contactonderzoek (BCO) aangepast. Contacten (dus ook leerlingen) die binnen het BCO als voldoende beschermd worden beschouwd hoeven als 'huisgenoot of overig nauw contact' niet meer in quarantaine. Dit is o.a. het geval bij volledige vaccinatie met twee weken wachttijd na de laatste prik; steeds meer leerlingen zullen dus niet meer in quarantaine hoeven bij een besmetting op school.
- Omdat de vaccinatiegraad van kinderen van 12 jaar en ouder snel toeneemt, komt het extra testadvies voor 'overige contacten' ook voor middelbare scholieren te vervallen. Daarmee vervalt het risicogericht zelftesten op school.

Ik ben blij dat deze versoepelingen nu mogelijk en verantwoord zijn. Toch blijven er ook een aantal maatregelen wél van kracht:

- We vragen om het preventief thuis zelftesten door niet-immune leerlingen en personeel nog even vol te houden. Bij het uitdelen van de testen kunt u aangeven dat wie als immuun wordt beschouwd – waaronder wie volledig gevaccineerd (+ 2 weken wachttijd) – zichzelf niet meer tweemaal per week hoeft te testen. En dat wie verwacht de testen niet te gaan gebruiken, ze niet hoeft aan te nemen.
- Wat blijft is dat volwassenen nog wel 1,5-meter afstand van elkaar moeten houden, dus onderwijspersoneel onderling of ten opzichte van ouders en externen in de school. Ook blijft de afstandsregel tussen leerling en docent voorlopig gehandhaafd.
- De mondkapjesplicht in de gangen blijft ook gehandhaafd. Ik weet dat het moeilijk is voor u om uit te leggen en te handhaven. Zeker omdat mondkapjes in de rest van de samenleving steeds minder vaak worden gebruikt. Maar het OMT heeft benadrukt dat we dit nog even moeten volhouden om uitbraken te voorkomen. Dit omdat aan de start van het schooljaar nog niet iedere leerling die dat wil volledig gevaccineerd (+2 weken wachttijd) is.
- Tot slot blijven basismaatregelen zoals 'thuis blijven bij klachten en dan testen bij de GGD' en 'vaak handen wassen' voorlopig van kracht, evenals eerdere adviezen zoals opgenomen in het servicedocument en de sectorspecifieke protocollen.

Uitgangspunt is dat – als de cijfers het toelaten – vanaf 20 september maatregelen als de mondkapjesplicht, de afstandsregel en het zelftesten kunnen komen te vervallen. Het OMT zal hier van tevoren over adviseren.

Voldoende zelftesten door rijrondes en aanvraagmodule (CoTeRo)

Op basis van het OMT-advies en de verwachte oplopende vaccinatiegraad onder leerlingen, zullen er in ieder geval tot medio september gratis zelftesten geleverd worden voor leerlingen in het voortgezet (speciaal) onderwijs. Mocht al eerder duidelijk worden dat de inzet van zelftesten niet meer nodig is, dan laat ik u dat uiteraard weten. Ook hoort u het tijdig als zelftesten onverhoopt ook later in het najaar nog nodig zullen zijn.

---

⁴ Zie <https://lci.rivm.nl/COVID-19-bco> voor de precieze definitie van personen die als immuun worden beschouwd.

Vanaf 6 september zal voor het leveren van zelftesten aan het voortgezet (speciaal) onderwijs voor hun leerlingen een tweewekelijkse rjronde starten. Voor het personeel zullen er geen zelftesten in de standaard rjronde worden bezorgd. Gezien de hoge vaccinatiegraad onder het onderwijspersoneel, zal de vraag naar zelftesten onder personeel naar verwachting zeer beperkt zijn. Voor het personeel dat niet (volledig) gevaccineerd is, maar wel gebruik wil maken van zelftesten, is de verwachting dat er nog afdoende voorraad beschikbaar is (binnen uw school of eventueel binnen uw bestuur) om aan die vraag te voldoen. Ook is het voor ieder huishouden mogelijk om twee gratis zelftesten te bestellen via www.zelftestenbestellen.nl. Bij signalen dat ook dit onvoldoende is, is het mogelijk om een spoedbestelling te plaatsen via de aanvraagmodule voor zelftesten (CoTeRo). Op [Zelftesten in het onderwijs](#) vindt u nadere informatie en documenten over het preventief zelftesten.

Alle scholen in het voortgezet (speciaal) onderwijs ontvangen in de periode van 6 september tot 17 september in ieder geval een basisvoorraad zelftesten. Controleert u voor 1 september of de geplande aantallen voor de eerste levering kloppen; u kunt gemakkelijk in de aanvraagmodule CoTeRo deze aantallen naar wens aanpassen. Na deze eerste rjronde kunt u ook voor volgende rjrondes telkens de levering bijstellen, passend bij uw schoolsituatie. Via de bij ons bekende mailadressen ontvangt u hier voor elke levering bericht over en kunt u de gegevens aanpassen in CoTeRo. Voor de periode tot aan de eerste levering verzoek ik u uw eventuele voorraad die u nog heeft te bekijken, en na te gaan of dit voldoende is om uw leerlingen twee testen per week te geven tot aan 17 september (de laatste leverdag van de eerste rjronde). Heeft u niet genoeg testen om de periode tot 17 september te overbruggen, dan kunt u vanaf 23 augustus in CoTeRo een spoedbestelling doen om deze tekorten aan te vullen. Meer informatie over de leveringen van de zelftesten vindt u in CoTeRo.

Waar vindt u extra ondersteuning en informatie?

Zoals u van ons gewend bent, zullen deze week alle bovengenoemde wijzigingen worden doorgevoerd in de handreikingen, protocollen, servicedocumenten en Q&A's die te vinden zijn op www.lesopafstand.nl. De GGD'en zullen de wijzigingen ook doorvoeren in hun informatievoorziening richting de scholen.

Het is van belang dat ouders en verzorgers goed worden geïnformeerd. Op www.zelftesteninhetonderwijs.nl vindt u deze week een voorbeeldbrief gericht aan ouders en verzorgers die u kunt gebruiken door deze aan te passen aan uw eigen schoolcontext. De voorbeeldbrief komt ook beschikbaar in het Engels, Arabisch en Turks. Daarnaast zet ik in op heldere communicatie richting v(s)o-leerlingen, waarom het tweemaal per week preventief thuis zelftesten zinvol is en nog even moet worden doorgezet als ze (nog) niet als immuun worden beschouwd.

Uit onderzoek door UMC Utrecht blijkt dat de situatie op school na de zomer een stuk gunstiger is dan voor de zomer. Hieruit blijkt namelijk dat een relatief lage vaccinatiegraad onder scholieren (35% eerste prik en 15% volledig gevaccineerd) al een flinke reductie van ca 60% op de besmettingskansen binnen de schoolcontext heeft. Tezamen met de fors hogere vaccinatiegraad onder docenten is er dus sprake van een gunstige situatie, en aangezien we weten dat al 47% van de scholieren een eerste prik heeft gehaald, zal die situatie alleen maar gunstiger worden. Ook bleek uit deze modellering dat naast vaccineren het preventief testen zeer effectief is in het voorkomen van virusoverdracht op school, ook bij

een vrij lage deelname aan zelftesten (10-30%). Bovendien blijkt het veel effectiever dan risicogericht zelftesten. Daarom is het risicogericht testen dan ook komen te vervallen.

Uit eerste monitoringsresultaten blijkt dat de testbereidheid onder leerlingen voor de zomervakantie rond de 44% lag. Dat is mooi, maar we mogen de aandacht niet laten verslappen. Uit de monitor werd namelijk ook duidelijk dat voor een deel van de leerlingen het nut van het preventief zelftesten niet helder was, en dat het zeker (júist) zinvol is te doen als je verder helemaal geen klachten hebt. Hier zal in de communicatie richting leerlingen extra aandacht aan worden besteed.

In de online campagne #Daaromtestik motiveren jongeren waarom zij de keuze maken om wel gebruik te maken van zelftesten. Deze uitingen zijn de komende weken te vinden op Instagram, Snapchat, Facebook en scholieren.com. U vindt deze uitingen ook op [Zelftesten in het onderwijs](#).

Nationaal Programma Onderwijs

Voor de zomervakantie informeerde ik u over [de bedragen waarop uw school kan rekenen](#) voor de uitvoering van uw schoolprogramma, zodat u met uw leerlingen kunt werken aan hun corona-gerelateerde vertragingen en mentaal welzijn. Inmiddels heb ik ook de gemeenten geïnformeerd over de [bedragen](#) die zij zullen ontvangen om scholen hierbij te ondersteunen. Op de website [nponderwijs.nl](#) kunt u meer informatie vinden over [de rol die gemeenten kunnen hebben](#). Het is aan te raden om uw gemeente (eventueel via het schoolbestuur) op de hoogte te brengen en te houden van uw activiteiten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs. Mocht u hulp van uw gemeente kunnen gebruiken, bijvoorbeeld bij de samenwerking met (jeugdgezondheids-)zorgaanbieders of kinderopvangorganisaties, geeft u dat dan ook aan bij uw gemeente.

Voor het einde van de maand maak ik bekend welke vestigingen aanspraak kunnen maken op een arbeidsmarkttoelage voor het onderwijspersoneel vanwege hun leerlingpopulatie. Als één of meerdere van uw vestiging(en) hieronder valt, ontvangt u hier eind augustus een aparte brief over. De informatie zal ook te vinden zijn op [www.nponderwijs.nl](#).

Misschien bent u al begonnen uw schoolprogramma in het kader van het NP Onderwijs uit te voeren, misschien begint u na de zomervakantie. Ik wens u hierbij veel succes toe en ben benieuwd hoe dit verloopt en of u knelpunten ervaart. U ontvangt daarom een korte vragenlijst. Dit zodat er ook voor het vervolg van het programma lessen getrokken kunnen worden uit uw keuzes en ervaringen. Ik wil u nogmaals oproepen om deel te nemen aan dat onderzoek.

Verlenging en uitbreiding subsidie voor verbetering ventilatie

Voor het op orde krijgen van ventilatie wordt de Specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS) verlengd en uitgebreid met € 100 miljoen. Hiermee kunnen alle tot en met 30 juni jl. ingediende SUVIS-aanvragen worden gehonoreerd en is er ruim voldoende beschikbaar voor een tweede, nog te openen tijdvak. In de komende weken zult u daarover worden geïnformeerd; deze informatie zal beschikbaar komen op de [website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland](#).

Tot slot

Uiteraard houden we komende tijd goed de vinger aan de pols en zijn we op meerdere scenario's voorbereid. Ik hoop dat de laatste beperkingen er zo snel mogelijk af kunnen. Bij onverhoopte ongunstige ontwikkelingen proberen we zoveel mogelijk de problemen lokaal aan te pakken en het onderwijs in zijn geheel zo min mogelijk te verstoren. De ambitie is en blijft dat alle scholen op een veilige manier open blijven en dat opgelopen leervertragingen zo veel mogelijk worden ingehaald en mentaal welzijn van leerlingen wordt hersteld. Een flinke opgave, maar ik heb er alle vertrouwen in dat het met uw inzet een mooi schooljaar zal worden!

Met vriendelijke groet,

De minister voor Basis en Voortgezet Onderwijs,

Arie Slob